

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л. Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л. Н. ГУМИЛЕВА
GUMILYOV EURASIAN
NATIONAL UNIVERSITY

Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2015»
атты X Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
X Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2015»

PROCEEDINGS
of the X International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2015»

УДК 001:37.0
ББК72+74.04
Ғ 96

Ғ96

«Ғылым және білім – 2015» атты студенттер мен жас ғалымдардың X Халық. ғыл. конф. = X Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2015» = The X International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2015». – Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie-2015/>, 2015. – 7419 стр. қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-9965-31-695-1

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001:37.0
ББК 72+74.04

ISBN 978-9965-31-695-1

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2015

Пайдаланылған әдебиттер тізімі:

1. Баллестрем К.Г. Апории теории тоталитаризма // Вопросы философии. 1992. - № 5, с. 16-22.
2. Земсков В.Н. ГУЛАГ (историко-социологический аспект) // Социологические исследования. – 1991. - № 6 – с.10-27
3. Назарбаев Н.А. В потоке истории. – Алматы: Атамұра, 1999. – 296с
4. Нурканов А. Борец за дело партии // Қазақстанская правда.- 1974.- 4 июнь
5. Кукушкина А.Р. Акмолинский лагерь жен «изменников родины» : история и судьбы – Караганда, 2002 – 184 с.
6. Абдакимов А.А. Тоталитаризм: депортация народов и репрессия интеллигенции. Караганда, 1997. -83 с.;

УДК 94

МЕЖДУНАРОДНОЕ АНТИЯДЕРНОЕ ДВИЖЕНИЕ «НЕВАДА-СЕМЕЙ»

Жакупов А.Т.

aidar--7sk@mail.ru

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева
студент 2-го курса Исторического факультета

Научный руководитель д.и.н., профессор Садвокасова З.Т.

Семипалатинский ядерный полигон был образован 21 августа 1947 г. Постановлением Совета Министров СССР, получивший условное название «Учебный полигон №2». Полигон располагался на территории Семипалатинской, Павлодарской и Карагандинской областей. Для ядерных экспериментов было отведено 18500 кв. км земель. 29 августа 1949 года были проведены испытания первой советской атомной бомбы на Семипалатинском ядерном полигоне. С тех пор, Семипалатинский полигон стал основным местом испытания ядерного оружия в СССР. На полигоне было произведено 468 ядерных взрывов, включая 125 воздушных и наземных. Атмосферные и наземные взрывы проводившиеся в период с 1949 до 1953 года внесли главный вклад в радиоактивное загрязнение полигона и окружающих его земель. 29 августа 1991 года ядерный полигон был официально закрыт указом президента Казахстана. Испытания прекратились, но, несмотря на это на территории полигона и близлежащих регионов осталось множество сильно загрязненных участков.

Невадский ядерный полигон был образован в 1951 г. Полигон расположен в [США](#) на юге штата [Невада](#) в округе [Най](#), в 105 км к северо-западу от [Лас-Вегаса](#). Полигон занимает 3500 км². Его территория разделена на 28 частей, на которых расположены 1000 зданий. С [1951](#) по [1992](#) годы на полигоне было испытано 928 зарядов, 828 из которых подземные.

26 февраля 1989 года в прямом телевизионном выступлении выдающийся казахский писатель и общественный деятель Олжас Сулейменов сделал заявление о необходимости прекращения ядерных испытаний в Казахстане. 28 февраля на митинге у здания Союза писателей в Алма-Ате было принято решение о создании антиядерного движения «Невада-Семипалатинск», зарегистрированное в апреле 1989 года [1]. Движение «Невада-Семипалатинск» выразило массовый протест против ядерных испытаний на Семипалатинском полигоне. Движение - это два миллиона казахстанцев, поставивших подписи под антиядерным воззванием в первые же дни после того митинга, принявших участие в демонстрациях, маршах протеста, маршах мира в Казахстане, России, Америке, Японии [2].

В июне 1989 года на I съезде депутатов СССР в Москве Сулейменов изложил цели, задачи и требования организации. В уставе первой неправительственной организации Казахстана, какой является Международное антиядерное движение «Невада-Семипалатинск» указаны две основные цели: закрытие полигона и реабилитация пострадавшего населения,

оздоровление окружающей среды. Первая задача выполнена, последний взрыв состоялся 19 октября. Его следствием стали многочисленные митинги в Москве, Алма-Ате, Караганде, Павлодаре, Семипалатинске, в селе Караул Абайского района, на которых выдвигались требования о закрытии полигона. Межрегиональная научно-практическая конференция «Здоровье населения и экологическая обстановка в городе Семипалатинске и Семипалатинской области Казахской ССР», состоявшаяся 17-19 июля 1989 года в Семипалатинске, сформировала комиссию, которая на основе изученных документов и свидетельств граждан, признала необходимость закрытия полигона.

Участниками движения являлись около 130 тысяч шахтеров Караганды, их поддерживали рабочие Семипалатинска, Усть-Каменогорска, Павлодара и Джезказгана. Их поддержал Верховный Совет КазССР.

Программа движения «Невада-Семипалатинск» влилась в программу международного антиядерного альянса, который был инициирован движением «Невада-Семипалатинск». Был принят Договор о всеобъемлющем запрещении испытаний ядерного оружия. Большинство стран поставило под ним свои подписи. Но в 1998 году действительность договора оказалась под сомнением. Провели ядерные испытания Индия и Пакистан. Глядя на них, другие, так называемые «пороговые» страны тоже намерены стать ядерными державами [2].

Весной 1990 года по инициативе движения «Невада-Семипалатинск» проводятся совместные акции в США, Великобритании, Японии, Германии и Казахстане под девизом «Волна мира». 3-4 апреля 1990 года на научной конференции «Экология-Человек-Природа» приняли участие выдающиеся ученые и активисты антиядерного движения. 22 мая 1990 года Верховный Совет Республики принял Постановление о закрытии Семипалатинского полигона. 23-27 мая в Алма-Ате антиядерным движением совместно с «Движением врачей за запрещение ядерного оружия» был проведен Международный конгресс «Избиратели мира против ядерного оружия», а в сентябре 1990 года по территории Казахстана прошел международный Марш мира под девизом «За мир без насилия. За выживание Земли» с участием советских и американских представителей, выдвинувший призыв о прекращении ядерных испытаний в Неваде. Также были предприняты значительные шаги по прекращению ядерных испытаний и на государственном уровне. Так, в Декларации о государственном суверенитете, принятой Верховным Советом Казахстана 25 октября 1990 года в статье 11 заявлено о запрещении разработки, производства и испытаний ядерного оружия на территории республики.

Активисты движения «Невада-Семипалатинск» приняли участие в массовых акциях у полигона в Неваде, митинге в Нью-Йорке. Отделения движения открыты во всех областях Казахстана, а также в России, США, Италии, Японии, Турции и других странах. Был создан региональный Восточно-Сибирский комитет движения с центром в Барнауле, в мае 1991 года образовалась заграничное отделение Движения в Турции, июне Северо-Западное в Санкт-Петербурге [1].

За последние 25 лет проведена огромная работа по самым разным направлениям. Вторая цель движения «Невада-Семипалатинск» — оздоровление окружающей среды, которая гораздо продолжительна по времени. Она требует не только финансовых затрат, но и огромные человеческие ресурсы.

В настоящее время движение получило название «Невада – Семей» в связи с переименованием города Семипалатинска в Семей в 2007 году. Осознавая значимость работы в достижении мира на Земле, президент МАД «Невада-Семей» Олжас Сулейменов объявил, что пора передавать эстафету мира в руки молодых. Так, молодыми семейчанами были подписаны 100 тысяч подписных листов, поддерживающие идею отказа от ядерного оружия. Всего в Казахстане было собрано более полумиллиона подписей. Затем сбор подписей распространяется по всем странам мира с целью создания особого международного фонда, где бы работала молодежь, призывающая мир признать ядерное оружие вне закона [1].

Список использованной литературы:

1. http://semeylib.kz/?page_id=3351&lang=ru
2. <http://tarikh.kz/nezavisimyy-kazahstan/nevada-semipalatinsk/>

ӘОЖ 930.85

ҚАЗАҚСТАН МЕН ҚЫТАЙ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ: КЕШЕ ЖӘНЕ БҮГІН

Жахан Жанар

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

тарих мамандығының 2-курс магистранты

Ғылыми жетекшісі: т.ғ.к., доцент Сейтказина Қ.О.

Қазақстан мен Қытай жақын көрші және ортақ таулармен және өзендермен байланысқан. Екі елдің достығы мен тату көршілігінің тамыры тереңде жатыр. Бүкіл әлемге әйгілі Ұлы Жібек жолы екі ел арасындағы ғасырларға жалғасқан достықтың нақты айғағы. Біздің еліміз Қазақстанның тәуелсіздігін алғашқылардың бірі болып таныды және онымен дипломатиялық қарым-қатынас орнатты. Сол сәттен бері Қытай -Қазақстан қарым-қатынасы халықаралық өзгерістердің сынақтарынан сұрынбей, сенімділік, тең құқылық, өзара тиімділік пен өзара ықпалдастық сипатын айғақтап, саламатты және тұрақты арнада жедел дамуда. Біздің елдеріміздің арасындағы байланыс әлемдегі тату көршілік пен достықтың шын мәніндегі жарқын мысалы болып табылады.

Бүгін екі елдің дипломатиялық қарым-қатынас орнатқанына 20 неше жыл болды. Өткен 20 неше жыл екі ел үшін әлеуметтік-экономикалық даму мен мемлекеттілік құруда адам айтқысыз табыстарға қол жеткізген, сонымен қатар, Қытай мен Қазақстанның стратегиялық әріптестік қарым-қатынасын дамытуда тұрақты кезең болды деуге болады.

Қытай мен Қазақстан – шынайы және сенімді саяси серіктестер. Саяси өзара сенім – бұл екі жақты қарым-қатынастың басты басымдығы. Екі ел басшылары да Қазақстан-Жоңғо қатынасына ерекше назар аударып, үлкен мән береді. Мәселен, Қазақстан президенті Н.Ә.Назарбаев былай деп өз ойын ашық білдіреді: «Меніңше, адамзаттың ХХІ ғасырдағы дамуы көбінен көп қытаймен байланысты болады. Көптеген елдер Қытаймен арақатынасты өзінің сыртқы саясатының негізгі өзегі деп түсінеді. Ал Қазақстан үшін осындай болашағы зор, экономикасын қарышты қадаммен дамытып келе жатқан мемлекетпен ойдағыдай қарым-қатынас орнату айрықша маңызға ие». Ал еліміз басшылары да Қазақстанмен қарым-қатынасына баса мән беріп келеді. Төрағамыз Цзянь Цземинь былай дейді: Қытай мен Қазақстан басшылары екі елдің дәстүрлі достық қарым-қатынастарын дамытуға зор маңыз береді. Соңғы жылдары менің және президент Н.Ә. Назарбаевтің арасында осы күнге дейін көп кездесулер өтті. Біздің арамызда қазірдің өзінде бірлескен саяси құжаттарда өз бейнесін тапқан және екі жақты қарым-қатынастарымыздың тұрақты дамуы үшін берік саяси жаңа қарым-қатынастың заңды ірге тасы болып отырған екіжақты қарым-қатынастардың және ірі халықаралық мәселелердің үлкен тобы бойынша ортақ түсініктің бір қатарына қол жеткіздік. Жалпы, Қытай -Қазақстан басшылары қарым-қатынасты дамытудың екі жақ үшін де өте маңызды екендігін көп рет қайталап көрсетеді. Екі жақ шекара мәселесін толықтай шешті. Саяси салада да шешілмеген мәселелер жоқ. Екінші жақтың түбегейлі мүдделеріне қатысты маңызды мәселелерде де бір-бірін қолдап келеді. Екі ел басшылары тек тығыз жұмыс байланыстарын ғана емес, сондай-ақ терең жеке достық байланыстарын да ұстанып келеді. 2011 жылға дейін Төраға Ху Цзиньтао Қазақстанда жеті мәрте болса, Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаев сапармен, сондай-ақ халықаралық жиналыстарға қатысу үшін Жоңғода 17 рет болған. Бұған қоса, екі мемлекеттің басшылары екі жақты негізде, сондай-ақ өңірлік және халықаралық күн тәртібінің көкейкесті мәселелері бойынша тұрақты түрде пікірлер алмасу үшін түрлі халықаралық шараларда да жиі кездесіп тұрады. Екі жақ терроризм сияқты қазіргі заманның қасіретімен күш біріктіре күресу мақсатында БҰҰ, ШЫҰ